

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/159/2020
Identifikačné číslo spisu:	2316222424
Dátum vydania rozhodnutia:	17.09.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Ladislav Górász
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:2316222424.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne H. P., bývajúcej vo C., I. XXX/XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Eleonóra Zuzáková s. r. o., so sídlom v Galante, Mierové nám. 943/4, proti žalovanému Q. P., bývajúcemu v H. I. XXX, zastúpenému JUDr. Jánom Foltánom, advokátom so sídlom v Galante, SNP 708, o zaplatenie 3.840 eur, ktorý spor bol vedený na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 8C/343/2016, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 17. decembra 2019 sp. zn. 11Co/266/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta rozsudkom z 28. septembra 2017 č. k. 8C/343/2016-59 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 3.840 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a rozhodol, že žalobkyňa má voči žalovanému právo na náhradu trov konania vo výške 100 %, ktoré budú vyčíslené osobitným uznesením vydaným súdom prvej inštancie. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalobkyňa a žalovaný boli podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností bližšie špecifikovaných v žalobe, ktoré užíval v rozhodnom období výlučne žalovaný s rodinou. Žalobkyňa si preto dôvodne uplatnila právo na náhradu (§ 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka) za obdobie 24 mesiacov po 160 eur za každý mesiac užívania nehnuteľností žalobcom v rozsahu väčšom, než je jeho spoluvlastnícky podiel (§ 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Pri výške priznanej sumy 3840 eur súd vychádzal z potvrdenia Realitnej kancelárie A. I. - J. predloženej žalobkyňou, ktorá uviedla, že obvyklá cena v danom čase a mieste za porovnateľnú nehnuteľnosť činí 400 euro mesačne. Pokiaľ žalovaný namietal, že uvedené nehnuteľnosti neužíva, že užíva len prístavbu, ktorú si sám vybudoval a je len jeho vlastníctvom, k týmto tvrdeniam nepredložil žiaden dôkaz.

2. Krajský súd v Trnave rozsudkom zo 17. decembra 2019 sp. zn. 11Co/266/2018 potvrdil odvolaním žalovaného napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s rozhodnutím a

odôvodnením súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP), pričom na zvýraznenie správnosti ho doplnil, vysporiadajúc sa s podstatnými odvolacími námietkami žalovaného, spochybňujúcimi výšku nároku žalobkyne za užívanie predmetnej nehnuteľnosti (tvrdil, že nehnuteľnosť je v zlom technickom stave a za 400 eur ako uviedla realitná agentúra ju nie je možné prenajímať). Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa si k svojmu tvrdeniu o výške nároku splnila dôkaznú povinnosť tým, že predložila potvrdenie z realitnej kancelárie. Žalovaný v tejto súvislosti nepredložil, neoznačil ani nenavrhol žiaden dôkaz o svojom tvrdení, preto neunesol svoje dôkazné bremeno a musí znášať negatívny dôsledok svojej procesnej pasivity spočívajúci v nepriaznivom meritórnom rozhodnutí.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie s odôvodnením, že súdy mu nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Podľa žalovaného je rozhodnutie odvolacieho súdu nedostatočne odôvodnené, nakoľko sa nevysporiadal dostatočne s dôležitými tvrdeniami žalovaného, že nehnuteľnosť je v zlom technickom stave a nie je ju možné prenajímať za 400 eur mesačne, ako uviedla realitná kancelária. K dovolaniu pripojila kópie vyjadrení realitných kancelárií o pravdepodobnej výške nájomného.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k podanému dovolaniu ho žiadala odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 zákona CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalovaného treba odmietnuť.

6. Žalovaný tvrdí, že konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu má vadu v zmysle § 420 písm. f/ CSP, dovolací súd na úvod svojich úvah, ktoré ho viedli k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť, poznamenáva, že z hľadiska prípustnosti dovolania z dôvodu vady konania podľa uvedeného ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. K obdobnému právnomu názoru dospel dovolací súd vo viacerých svojich rozhodnutiach (napr. sp. zn. 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017).

7. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

8. Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (III. ÚS 107/07). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba

na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Treba zdôrazniť, že len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje žiadne dôvody alebo neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť a súčasne aj dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

9. V súvislosti s námietkou žalovaného o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu je potrebné poukázať na to, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

10. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci podrobovanej dovolaciemu prieskumu podľa nového Civilného sporového poriadku. Dovolací súd dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabikh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

11. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto extrémny prípad vybočenia z medzi ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces. Rozsudok súdu prvej inštancie podrobne uvádza, prečo súd žalobe nevyhovел. Rozsudok odvolacieho súdu uvádza, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania žalobkyne, zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie a za týmto účelom aj doplnenie ďalších dôvodov, najmä vysporiadanie sa s podstatnými odvolacími námietkami. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj rozsudku súdu prvej inštancie nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Odvolací súd sa vysporiadal vo svojom odôvodnení so všetkými podstatnými námietkami žalovaného, podrobne vysvetlil v bode 17 až 19, prečo žalovaný neuniesol dôkazné bremeno ohľadne svojho spochybňujúceho tvrdenia k výške priznanej náhrady za užívanie predmetnej nehnuteľnosti. Žalovaný preto nedôvodne argumentoval, že rozsudok odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnený a nepresvedčivý; pričom za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného.

12. Pokiaľ žalovaný pripojil k dovolaniu kópie vyjadrení realitných kancelárií o pravdepodobnej výške nájomného, dovolací súd poznamenáva, že tieto vyjadrenia predkladá až v dovolacom konaní. Dovolacie konanie má ale preskúmvaciu povahu. Z tejto povahy činnosti dovolacieho súdu vyplýva, že skutkový základ veci zistený súdom prvého stupňa, prípadne odvolacím súdom, nemôže byť v dovolacom konaní rozširovaný. To znamená, že správnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (vrátane správnosti právnych záverov) nemožno posudzovať s prihliadnutím na nové skutočnosti, ktoré nemohol odvolací súd brať do úvahy, lebo nevyplývali z prednesov účastníkov. V súlade s § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. Vychádzajúc z dôvodovej správy k Civilnému sporovému poriadku dovolací súd konštatuje, že tzv. novoty nie sú v zásade v dovolacom konaní prípustné, pretože dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a režim koncentrácie sporu nepripúšťa od istej fázy uplatňovanie práva novôt. Podľa § 442 CSP je dovolací súd

viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a preto skutkovým podkladom pre rozhodnutie dovolacieho súdu môžu byť len tie skutočnosti a dôkazy, ktoré strany uviedli v konaní pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom, a to v takom rozsahu, ako sú uvedené v súdnom spise alebo v odôvodnení rozhodnutí súdov nižších inštancií (k tomu pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 1413).

13. Najvyšší súd dospel preto k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. c/ CSP.

14. V dovolacom konaní úspešnej žalobkyni najvyšší súd priznal náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu. O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok